university of groningen / faculty of economics and business

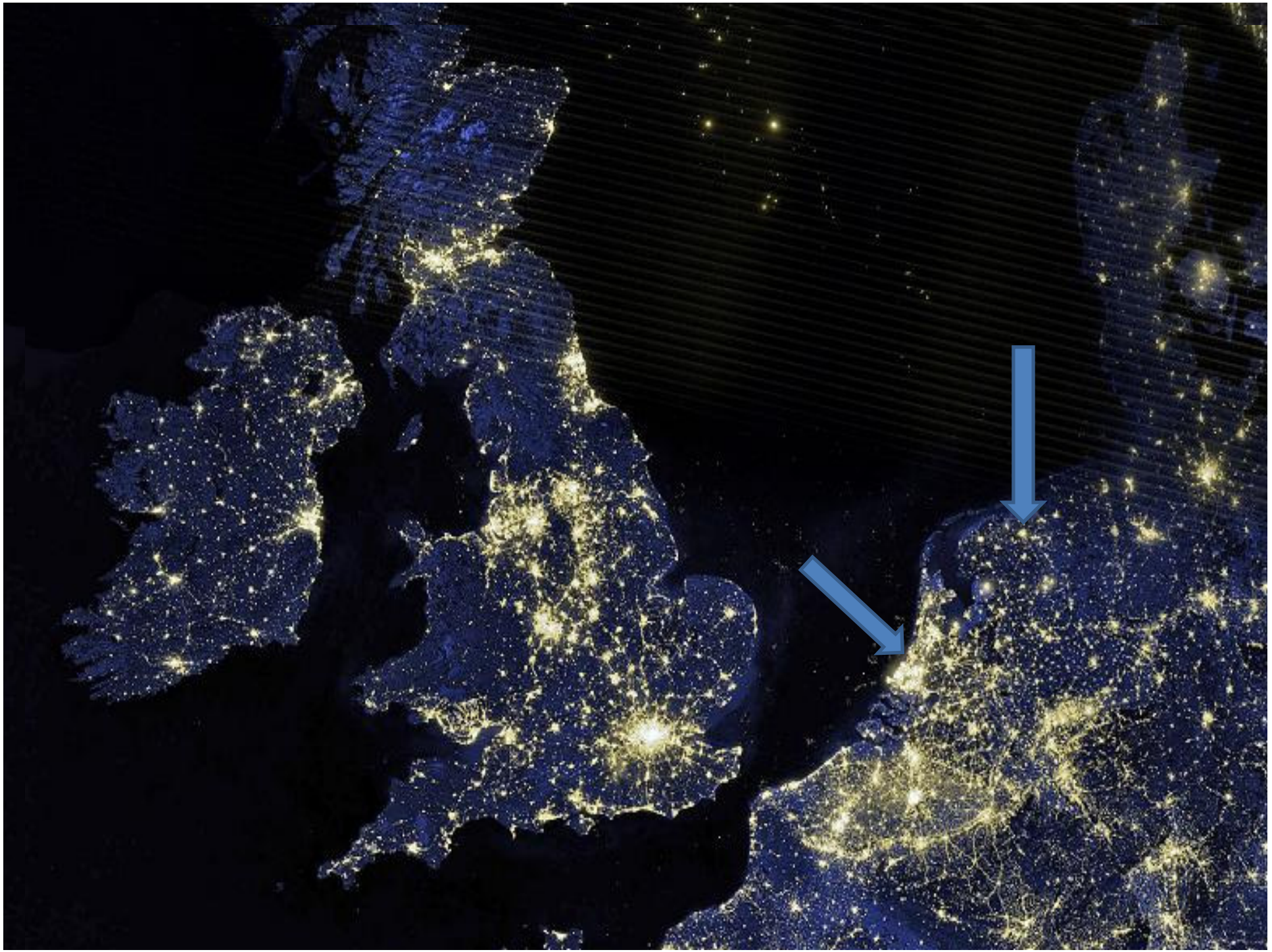
Over nieuw regionaal beleid: Welk place-based beleid?

Harry Garretsen

RSA-NL Najaarsdag
22 november 2017

Regionaal economisch beleid?

› Was toch afgeschaft in NL? (sinds *Pieken in de Delta*……)

› Wat is er veranderd? (stedelijke regio's als motor groei (+), krimpregio's (-)…..)

› Rechtvaardigt dit terugkeer regionaal econ. beleid of zelfs 'nieuw' regionaal econ. beleid?

Regeerakkoord Rutte-III

› Wie zoekt op bijv. “vestigingsklimaat” of “krimpregio’s” ……..:

1. Meer woorden (maar welke daden?)
2. Bestuurlijk (decentraal; experiment)
3. Veel maatregelen in fiscale zin

Maar is dit visie op (nieuw) regionaal economisch beleid?

Er is wel iets aan de hand

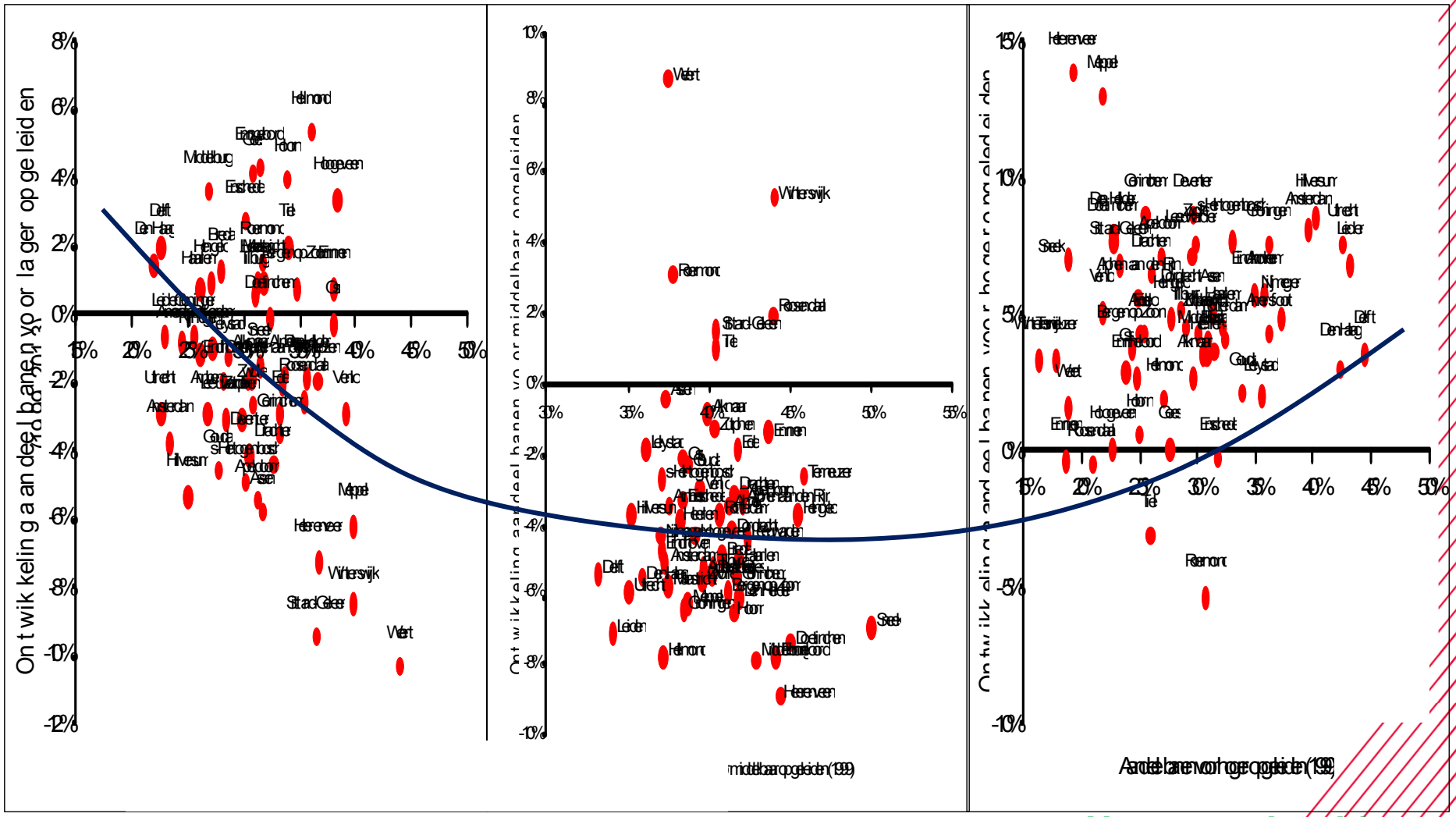
- In veel landen (incl. NL) groeiverschillen tussen regio's groter; *divergentie*

- Ook grotere verschillen binnen steden en regio's (zie werkgelegenheid, output, huizenmarkt)

- *Maar…….. rechtvaardigt dit regionaal beleid?!?!*

Figuur 4 (Ontwikkeling van) de verdeling van banen naar opleidingsniveau

Laaggeschoold **Gemiddeld geschoold** **Hooggeschoold**

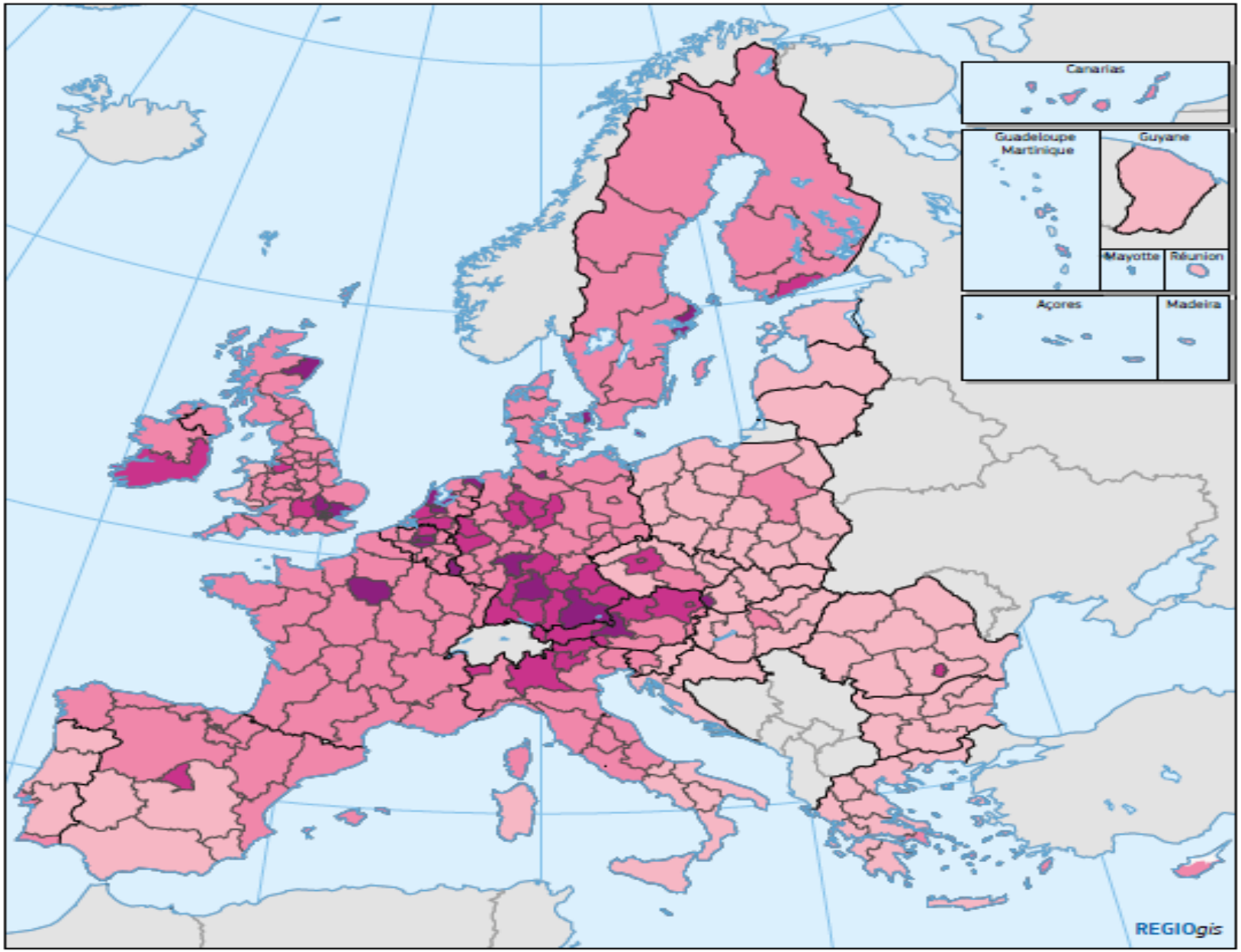
Bron: Atlas voor gemeenten obv data CBS

Dia 7

1

Laag:Afname het grootst in perifere gebieden
Maar ook grote verschillen
Midden; grosso modo afname, geen enkel type stad kan zich onttrekken
hooggeschoold: toename

Vooral steden met relatief groot aandeel diensten groeien in hooggeschoolde categorie
; 8-12-2015

The Economic Development Clubs of European Regions

Ratio regionaal econ. beleid?

› Laat agglomeratie- en spreidingskrachten hun werk doen……

› …..immers

1) welvaart NL maximaal
2) arbeidsmobiliteit binnen een land
3) spin offs van kern naar periferie
4) schaal van NL

Ratio regionaal econ. beleid!!!

› Laat agglomeratie- en spreidingskrachten **niet** spontaan hun werk doen……

› …..immers

1) *equity vs efficiency*
2) arbeidsmobiliteit gering
3) ruimtelijke spin offs gering
4) *onderbenutting groei* (marktfalen)

Onderbenutting groei

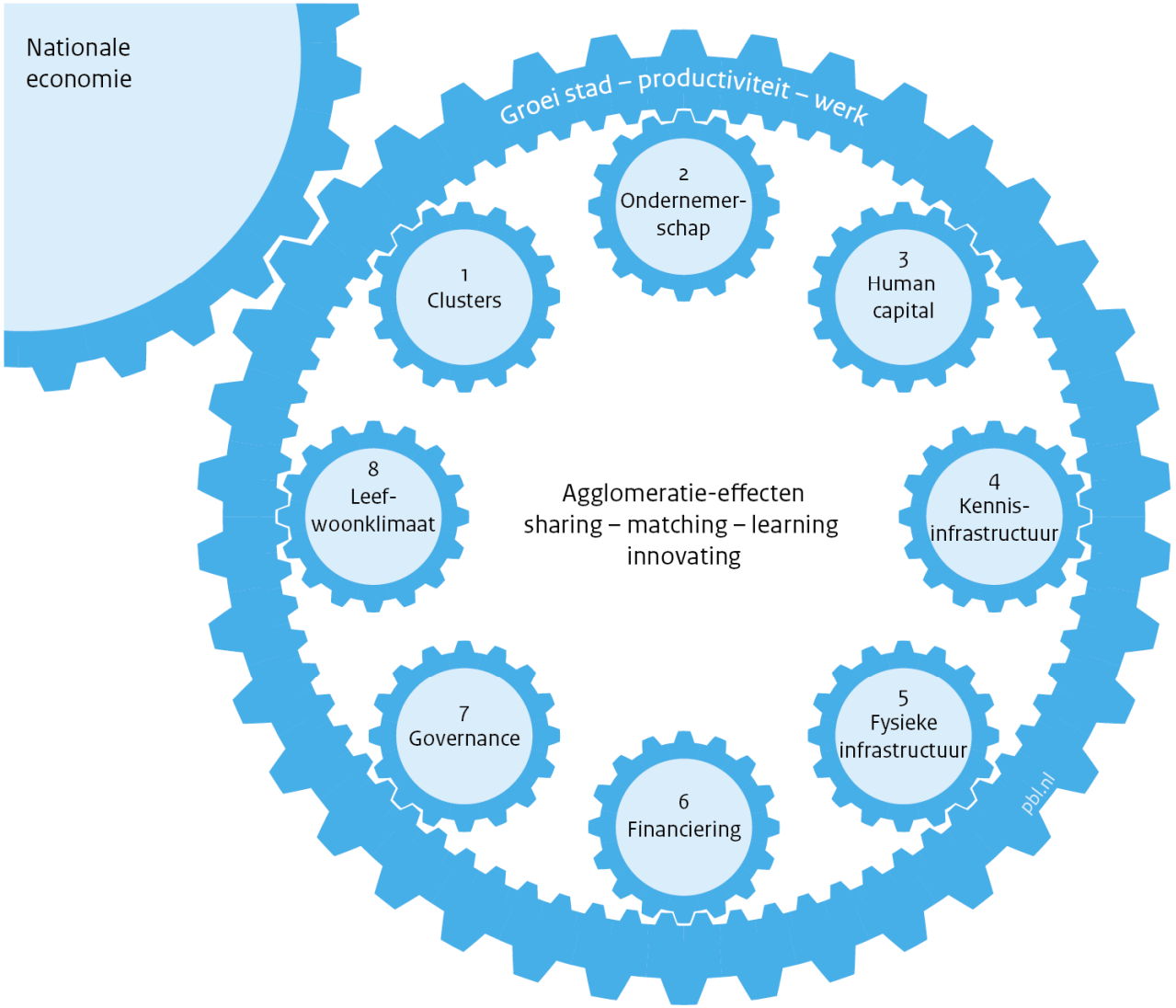
› Steden/regio's als aanjager groei, *nationaal* beleid verkeerde schaal……

› ….. groei is "place & people" specific

› …… regionaal beleid, erkenning dat econ groei NL de optelsom is groei stadsregio's

› Zie nieuwe PBL studie

De motor van de regionaal-economische groei

Bron: PBL

Tabel 1

Beleidsaccenten in de zes economisch succesvolle regio's

Beleid gericht op:	München	Eindhoven	Milton Keynes	Dublin	Madrid	Amsterdam
1. Clusters						
2. Ondernemerschap						
3. Human capital						
4. Kennisinfrastructuur						
5. Fysieke infrastructuur						
6. Financiering						
7. Leef- en woonklimaat						
8. Governance						

	Topprioriteit in beleid
	Heel belangrijk in beleid
	Belangrijk in beleid
	Minder belangrijk in beleid

BENCHMARKING: WAT ZIJN SUCCESVERHALEN??

Wat is het nieuwe?

› Zie regeerakkoord, erkenning dat beleidsniveau lokaal en context-afhankelijk moet zijn; niet "*one size fits all*" (Brainports, mainports, vul maar in)

› Zeker zinvol en verbindt *places & people* (zie *smart specialisation* of *PSDPP* idee)

› Maar, is dit dan niet gewoon "pieken in delta" in nieuw jasje? (incl. focus op succesregio's)

Nieuw regionaal economisch beleid

› Focus op context-specifiek beleid voor de "lichtconcentraties" (=agglomeraties) is juiste keuze (Eindhoven ≠ Amsterdam)

› MAAR (=***te weinig geografie?!***)

1) wat te doen met donkere delen NL?

2) opschaling van dit denken? NL als stadsregio?

Voor de discussie: eerst kort 2 en dan 1

Welke Piek als aanknopingspunt?

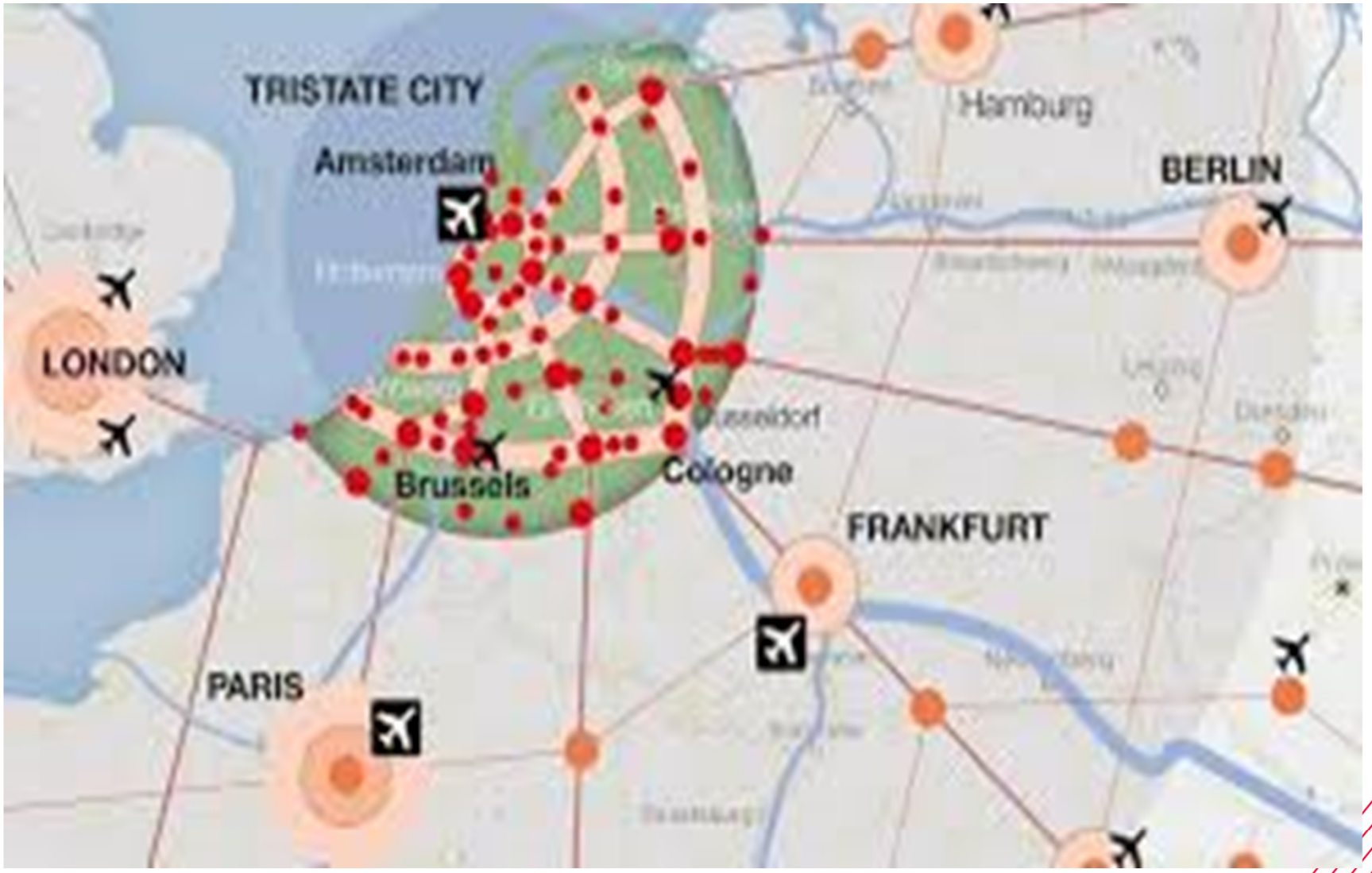

SOURCE: U.S. DEFENSE METEOROLOGICAL SATELLITE PROGRAM

MAP BY TIM GULDEN

www.WhosYourCity.com

***Tristate City* idee: NL als (kern) stadsregio, waar het ook om verbindingen tussen regio's gaat**

Nieuw beleid en de geografie (1)

› Het nieuwe regionaal-economische denken voor *NL als geheel*? [zie nogmaals PBL studie]

› Niet alleen de economische geografie van NL als onderdeel wereldeconomie….

› …..maar ook voor NLse regio's die geen motoren (meer zullen) zijn?

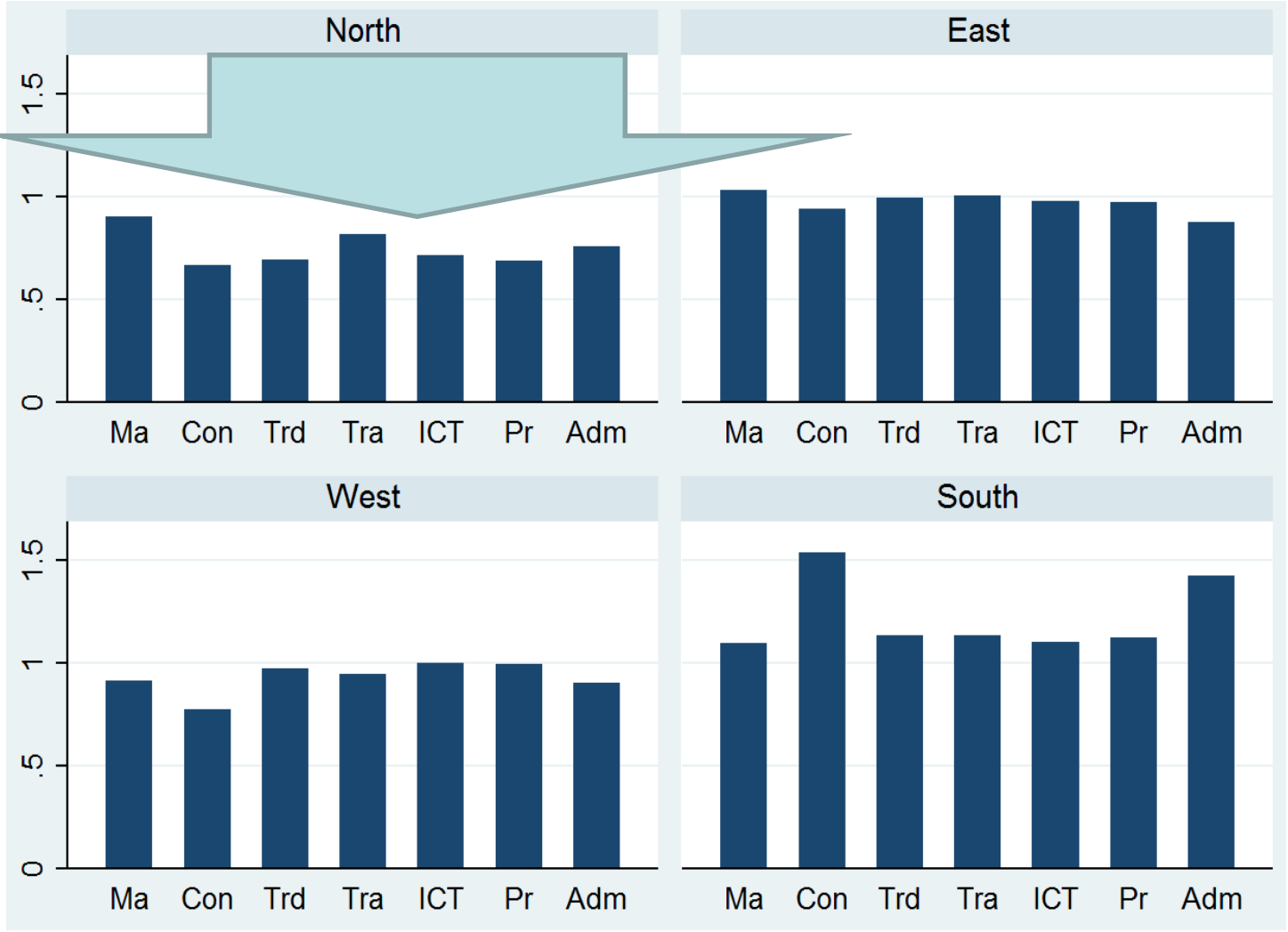
› 2 voorbeelden eigen recent onderzoek:

periferal places & people policies

23/11: KVS pre-adviezen, ook relevant vandaag?

CPB/RuG: export en productiviteit

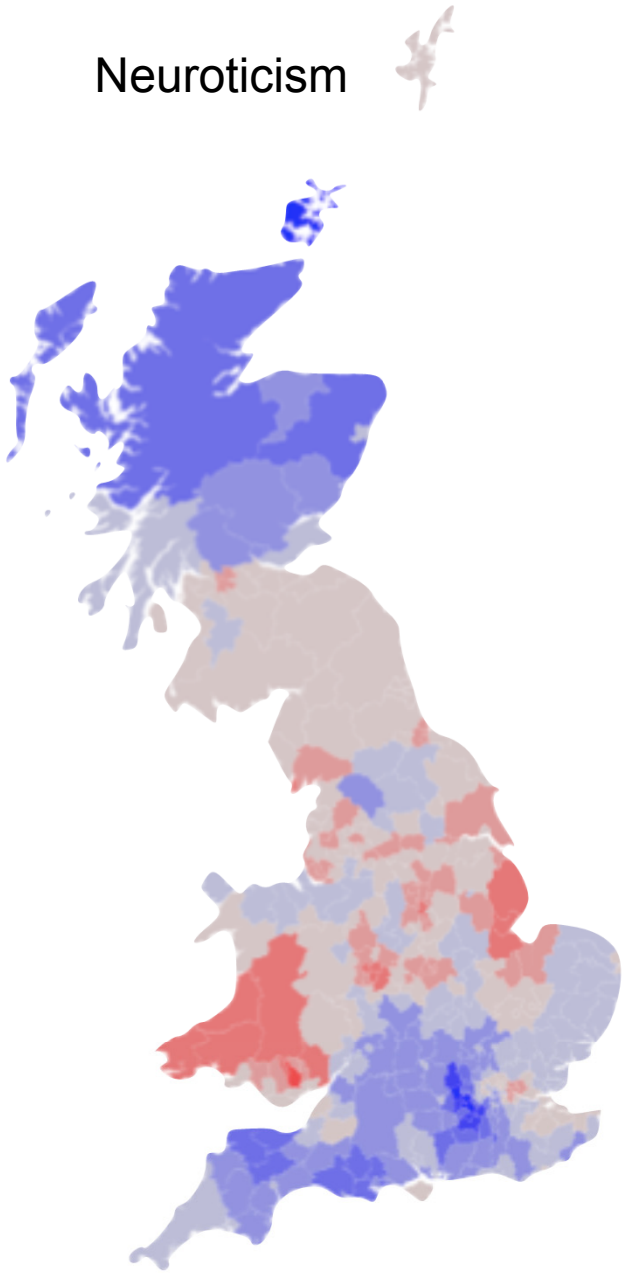

Note: Figure=NUTS1, we added Zeeland to South (green)

Note: Y-axis defined as (% of firms exporting$_{ir}$ / % of firms exporting$_{i}$), where r is the region and i is the industry
Ma = Manufacturing, Con = Construction, Trd = Wholesale and Retail trade, Tra = Transport and Storage, ICT = Information Technology, PR = Professional Services and Adm = Administrative services)

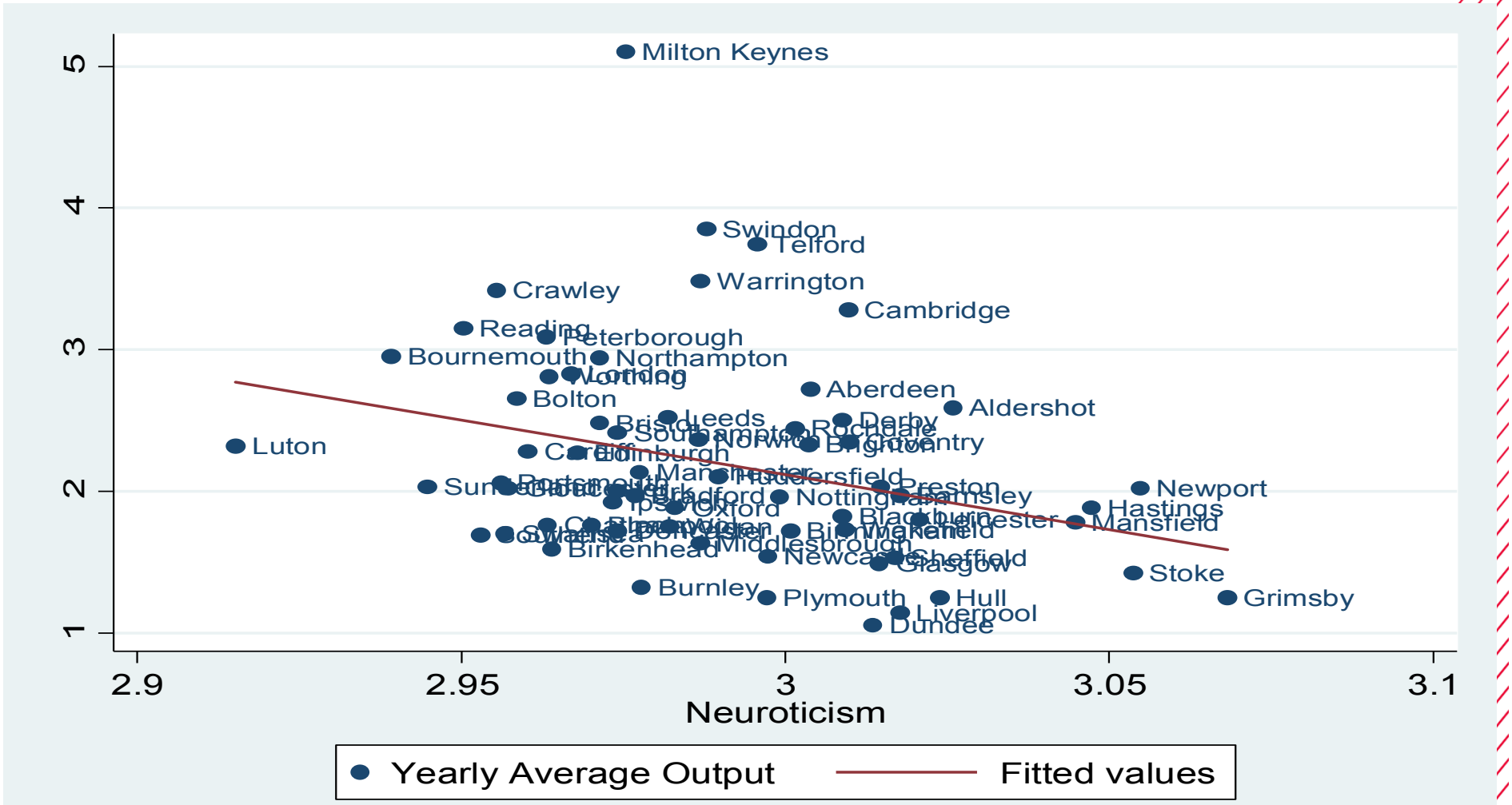
Neuroticism

Low High

Rentfrow, Jokela, & Lamb (2015). *PLOS One*

Groei & 'geografische psychologie'

Nieuw beleid en de geografie (2)

› In regio's/steden die geen 'motor' zijn plaats-specifieke interventies nodig……

…….gericht op onderwijs, (bij)scholing, netwerkontwikkeling etc

› als alternatief voor mobiliteit (=opgeven van bepaalde regio's?) of ongericht (oud) beleid via subsidies

Stellingen…..

› Nieuw beleid: focus op stedelijke regio's als groeimotor goed maar

1) *governance vragen onderbelicht*

2) verbindingsvragen onderbelicht

3) zou ook voor NL als geheel gelden

4) specifieke <u>nieuwe</u> interventies voor 'perifere' regio's nodig

PLEIDOOI VOOR MEER ECONOMISCHE & PUBLIEKE GEOGRAFIE

Cities are not freely-floating islands!

contact

Centre of expertise In the LEAD

T +31 (0)50 363 4288

E j.i.stoker@rug.nl / j.h.garretsen@rug.nl

University of Groningen

Faculty of Economics and Business

PO Box 800

9700 AV Groningen

leadership

www.rug.nl/inthelead